

Vergaderjaar 2015–2016

34 352

Uitvoering en evaluatie Participatiewet

Nr. 20

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juli 2016

Tijdens het algemeen overleg over de Participatiewet van 29 juni heb ik u toegezegd u schriftelijk te informeren over de ondersteuning aan mensen met een visuele beperking in relatie met het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (Trb. 2007, nr. 169). Met deze brief doe ik mijn toezegging gestand.

Ondersteuning aan mensen met een visuele beperking

Vrijwel alle Kamerfracties hebben naar aanleiding van een gesprek met de Oogvereniging vragen gesteld over de positie van mensen met een visuele beperking in relatie tot de ondersteuning van deze mensen na invoering van de Participatiewet en de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten.

Wat dit betreft kan ik melden dat UWV (voor de doelgroep WIA en Wajong) en gemeenten (voor de doelgroep Participatiewet) ondersteuning kunnen bieden in de vorm van voorzieningen voor visueel beperkten. UWV en gemeenten kunnen binnen de wettelijke kaders en het eigen (gemeentelijk) beleid mensen met een visuele beperking die dat nodig hebben ondersteunen bij hun arbeidsdeelname. Voorzieningen zijn toegankelijk voor een ieder met een arbeidshandicap. Dit staat los van de banenafpraak. Gemeenten hebben met de Participatiewet de wettelijke taak mensen zo nodig te ondersteunen naar werk. Zij hebben beleidsvrijheid om zelf de ondersteuning in te vullen voor hun doelgroep en zo maatwerk te leveren afgestemd op de persoonlijke situatie. De rechten en plichten voor de UWV doelgroep zijn vastgelegd in de Wajong en de WIA en verder uitgewerkt in het Re-integratiebesluit.

Zoals ik in mijn brief van 24 juni (Kamerstuk 34 352, nr. 19) jongstleden over diverse onderwerpen in de Participatiewet heb aangegeven is verder het volgende van belang. Voor het borgen van opgebouwde expertise in de begeleiding van mensen met een visuele beperking naar betaald werk

in de toekomst is een landelijke aanpak nodig. Centraal staat de vraag hoe de kennis over de doelgroep enerzijds, en de specifieke methoden voor re-integratie anderzijds ter beschikking kunnen komen van de gemeenten en de arbeidsmarktregio's. SW-bedrijf Proson heeft samen met Stichting Bartiméus een maatschappelijke kosten-batenanalyse gemaakt en een plan ontwikkeld. Dit plan voorziet in een pilot in drie arbeidsmarktregio's in samenwerking met SBCM (A&O-fonds van de Sw sector) en kent vanaf de start (najaar) een tijdpad van twee jaar. Doel van de pilot is de werkwijze die bij Proson is ontwikkeld overdraagbaar te maken voor gebruik door gemeenten.

Voorzien is dan ook in bundeling en verspreiding van de kennis en ervaring uit deze pilot naar de gemeenten en arbeidsmarktregio's.

Relatie met het VN-Verdrag

Met name door leden van de fracties van GL en van de SP is verder gevraagd naar de relatie met het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Eerder ben ik, naar aanleiding van de motie van de leden Voortman en Karabulut, reeds ingegaan op de toetsing van de Participatiewet aan genoemd Verdrag¹. Inmiddels is ratificatie van het VN-Verdrag door het parlement goedgekeurd.

Het VN-verdrag heeft tot doel «het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid te bevorderen, beschermen en waarborgen en ook de eerbiediging van hun inherente waardigheid te bevorderen»².

Het VN-verdrag geeft specifiek voor mensen met een handicap, waaronder ook mensen met een visuele beperking, een nadere invulling van bestaande mensenrechten. Daarbij gaat het vooral om gelijke behandeling en participatie in de samenleving.

Doel van de Participatiewet is om mensen die nu (nog) moeilijk aan het werk komen meer kansen op werk, bij voorkeur bij een reguliere werkgever, te bieden. De Participatiewet, daarbij ondersteund door de banenafpraak en de Wet banenafpraak en quatum arbeidsbeperkten, levert daarmee een bijdrage aan de versterking van gelijke kansen voor mensen met een beperking en sluit aan bij de doelstelling van het VN-verdrag en meer specifiek artikel 27 daarvan³.

De Participatiewet biedt gemeenten kaders voor de invulling van de opdracht om deelname aan de arbeidsmarkt van mensen met een arbeidsbeperking te bevorderen. De gemeenteraad moet bij verordening beleid vaststellen voor het aanbieden van re-integratievoorzieningen, zoals de uitwerking van het instrument loonkostensubsidie en de voorziening beschut werk en werkvoorzieningen. Ook de gemeenten dienen het bepaalde in het VN-verdrag in acht te nemen. Gemeenten kunnen de werkgever (financieel) ondersteunen bij het realiseren van noodzakelijke aanpassingen van de werkplek voor een werknemer met een arbeidsbeperking.

Zoals ik in genoemde brief reeds aangaf, ligt er met de Participatiewet een goede en heldere set regels, die in lijn is met de doelstelling van het VN-verdrag. Gemeenten kunnen binnen de wettelijke kaders beleid op

¹ Kamerstuk 33 161, nr. 190

² Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Trb. 2007, nr. 169.

³ In dit artikel wordt bepaald dat staten die partij bij het verdrag zijn het recht van personen met een handicap erkennen op werk, op voet van gelijkheid met anderen. De verwezenlijking van dit recht moet worden gewaarborgd en bevorderd door het nemen van passende maatregelen.

maat voeren dat is afgestemd op de persoonlijke situatie van cliënten, ook mensen met visuele beperkingen. Ook de voorzieningen zoals vastgelegd in de Wajong en WIA voldoen door het maatwerk per individueel geval aan de eisen uit het VN-verdrag.

Tot slot herhaal ik mijn toezegging in het AO dat ik met UWV en VNG zal overleggen over het door de Kamer genoemde knelpunt met betrekking tot de voorfinanciering van voorzieningen door werkgevers en de tijdigheid van

beslissingen op aanvragen voor voorzieningen. In dit kader zal ik bij UWV en VNG ook aandacht vragen voor een passende ondersteuning van mensen met een visuele beperking.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. Klijnsma